

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Omne peccatum est peius inferno. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

dignam putabat, ietum illum existimabat illi non fore lethalem.

9. Ostendi iam, peccatum quodlibet, etiam veniale, esse peius morte, & iacturâ omnium rerum temporalium. Nunc ostendam maiorem adhuc eius grauitatem, quàm sit mors, & iactura rerum temporalium, vt agnitâ eius grauitate fugiamus illud. Nisi enim agnoscamus, & penetremus benè eius grauitatem, & fœditatem, non vitabimus illud, eo modo, quo debemus, & possimus in hac vita, modis infra explicandis. Ideo immorari debemus in considerationibus pluribus eorum grauitatem & fœditatem demonstrantibus. Nam, vt ait S. Thomas 2.2. q.52. art.1. Est proprium rationali creaturae, quod per inquisitionem rationis moueatur ad aliquid agendum. Ideo Deus ipse naturæ nostræ se accommodans dum nos à malo abducit, per illuminationem intellectus nobis proponit cōsideranda ea, per quæ videt, cognitâ rerum malarum malitiâ, & bonarum bonitate, voluntatem nostram, excitandam ad fugam mali & amorem boni.

CAPVT SECVNDVM.

Omne Peccatum est peius inferno.

10. **S**ecunda Consideratio, seu Causa, ob quam omne peccatum vitandum; Quia est peius inferno. Nam in inferno tria sunt: Damnati diaboli, & animæ humane, Pœnæ eorum, & ipse locus. Horum omnium Deus est causa positiua, quia, & demonum & animarum illarum, & inferni, & pœnarum est creator, & author; siue spectemus pœnam sensus, siue pœnas damni, quas iustitia Dei infligit; at peccati author Deus non est, nec esse potest. Ideo benè dixit S. Dionysius Areopagita, c.4. diu. nom. Puniri non esse malum, sed fieri pœnâ dignum: quod ex peccato prouenit. Imo, vt ait Abbas Theodorus apud Cassianum Col. 6. c.3. In rebus humanis nihil malum dicendum est, nisi peccatum solum, quod à bono Deo nos separans, malo facit diabolo copulari. Quod etiam Cicero agnouit lib.3. Tusculan. docens sapientem in aduersis casibus, hoc se etiam solari: Quod videt, nullum malum esse nisi culpam. Quocirca etiam si infernus haberet aliquâ partem mali veri, tamen, cum vt docet S. Thomas 1. p. q. 48. art. 6. plus habeat de ratione mali culpa quàm pœna, potius eligendæ essent pœnæ inferni, quàm committendum vnum veniale peccatum, ab homine qui rectæ rationis ductum sequitur; etiam si Dei non esset habenda ratio, sed solius luminis naturæ; sapientis enim est inter duo mala, minus eligere. Mirum ergo non est Sanctos magis abhorruisse, à quouis peccato, etiam veniali, quàm ab inferno, quia illud, hoc indicant esse peius, & detestabilius.
11. S. Anselmus l. de similit. 190. scripsit: Si hinc pe-

cati pudorem, & illinc cererem inferni horrorem, & necessariò vni illorum haberem immergi, prius me in infernum mergerem, quàm peccatum in me immittere. Mallem purus à peccato, & innocens gehennam intrare, quàm peccati forde pollutus caelorum regna tenere. Non est hæc S. Anselmi sententia sine fundamento certo, quia, vt scribitur in vitâ B. Catharinæ Genuentis cap. 27. Fuit illi in Spiritu demonstratum, multò intolerabiliorem esse Dei offensam, quamlibet exiguisimam, ipso Luciferi inferno. Præterea videns, quàm grauis ea sit, tantus in corde eius ignis exarsit, vt in morbum incidit, & penè extincta sit. Et dum alio tempore ipsi interitus offensum esset, quantopere vnum solummodò veniale peccatum noceret, nouum sustinuit impetum ignis aded in corde exastuans, vt corpus eius perferre non valens, distrumpi putaretur. Procul dubio, si Deus illi vnum eiusmodi in eâ demonstrasset, è vestigio animam reddidisset. Eadem, vt in eius vitâ cap. 20. Non valens vllò pacto Dei offensam videre, dixit Domino: Non detrecto, quin omnia demonia, cum vniuersi illorum terroribus, & supplicijs mihi morienti commonstres, nihil enim illa facio, cum impunita offensa tua licet minima composita: qua tamen non potest esse minima, eo quod tua celsissima Maiestas offendatur. Valde etiam hoc dicto B. Catharina Genuentis ostendit grauitatem & fœditatem peccati etiam minimi. Quia aspectus demonum est tam horrendus, vt Deus Pater dixerit S. Catharinæ Senensis, dial. cap. 37. Benè recolis quando semel demonem in formâ suâ tibi monstrauis, quasi per ietum oculi, postquam ad sensus corporeos restituta fuisti, tu potius eligebas ire per vnâ viam igneam, vsque ad diem iudicij duraturam, quàm amplius eum intueri. Nihilominus licet eum videris in breuissimo spatio temporis, adhuc ignoras quantum est horribile. Et ideo ibidem Deus Pater ei reuelauit, damnatorum in inferno vnam inter ceteras pœnam esse, aspectum demonum: Et eo, omnem eorum cruciatum mirabiliter augmentari atque duplicari. Et alia vice Deus Pater eidem sanctæ dixit dial. c. 132. Tu nosti, quod est in tantum horribile demon, quod homines experti eligent, potius habere omnes pœnas vitæ presentis, quàm eum in suâ figurâ videre. Et S. Francisca Romana, vt l. 5. c. 11. vitæ eius scribitur: Potius elegisset insilire in fornacem ardentem, quàm videre malignum spiritum, prout illum videbat in diuersis formis. Immo B. Catharina Genuentis, c. 50. vitæ visò diabolo, dixit: Fuisse sibi talem aspectum intolerabilem, non propter mesum diaboli, sed propter odiosam repugnantiâ, ita intolerabilem, vt se mallet in infernum demersam, quàm sustinere visionem tam deformem, tam distortam, & animæ suæ optimè ordinatæ, ac per omnia cum Deo concordanti abominandam.

Non est hoc mirum, siquidem Daniel Propheta Dan. 10. 8. visò Angelo quamuis bono & sibi fauenti, non remansit in eo fortitudo, & spes eius immutata est, & emarcuit, nec habuit quicquam virium, & dissoluta sunt compages eius.

S. Antoninus in Historia refert de religioso quodam

quodam, qui reuocatus ad vitam, affirmabat se malle transire per mundum aliquem ardentem, quam iterum demonia debere conspicer. In speculo exemplorum scribitur de quodam Religioso dist. 9. exe. 84. qui itcirco quod aspexisset demonem, quasi in insaniam conuersus, horribili cepit voce clamare: *Maledicta hora in qua Religiosus factus sum.* Et colligitur ex Scriptura ab effectis Abac. 3. Job. 41.

16. Et Chæstus Dominus S. Brigittæ l. 5. Reuel. interrog. 9. Responsum ad quæst. sic dixit: *Si demonum horribilis deformitas videretur vti est, anima videtur ex ipso visu, extra sensum fieret, corpusq; totum quasi hominis tremuli contremisceret; cor etiam totum quasi timore exinanitum moreretur; nec pedes sufficerent sustentare membra reliqua.* (Et vt dixit eidem lib. 2. reuel. c. 18. inquit, moreretur homo per subitanam mortem, propter terribilem visionem demonum.) Ideo vt anima in suo sensu stabilis permaneat, corq; eius vigilet amore meo, & corpus ad laborandum in seruitio meo sufficit, occultatur demonum deformitas, & vt restringatur demonum maliti a. & conatus.

17. Merito ergo S. Chryostomus scripsit in Psal. 41. demonem, ob vnum tantum peccatum, aded esse horribilem, vt si Deus illi permitteret, formidabilem illum suum, & horrendum aspectum nobis ostendere, continud mente dimoueremur, & soluti a tuum compagibus euolare animus è corpore.

18. Cum ergo quilibet peccans sit demon incarnatus, (sic enim eum appellat Deus Pater coram S. Catharina Senensi, dial. c. 132.) immo, cum peccatum, vt ait S. Chryostomus, *demone peius sit.* hom. 28. in ep. Roman. & h. 29. ad pop. Magis est fædus & horribilis, & abominabilis peccator propter peccatum, quam demon; ac proinde, si posset homo videri existens in peccato mortali, multo magis mallet, eum licet momentaneè videns, eligere omnes pœnas huius mundi, & ire per viam igneam vsque ad diem iudicij, & repente mori, quam diutiùs talem aspectum ferre, immo mallet potius in infernum mergi, vt dixit B. Catharina Genuensis: quando quidem est peior demone, si posset per solas pœnas inferni, sine diaboli visione, liberari à visione hominis, tantum vno peccato mortali coinquinati.

19. Ingeniosè obseruauit noster Bæza tom. 3. in Euang. l. 18. c. 8. §. 37. Christum fuisse acrem in tollendâ a se omni suspitione peccati, dicendo: *Quis ex vobis arguet me de peccato? Atqui lenis est in tollendâ a se suspitione demonij inhabitantis. Ego demonium non habeo. Cur non magis se opposuit & dixit: Quis ex vobis arguet me de demonio habito? Quia non sic horribile est viro iusto demonium habere ac peccatû, hoc omni demonio horribilius est, & multo magis vitandum.* Et B. Catharina Genuensis, hoc quoque dixit: vt scribitur c. 24. vite eius. *Quando mihi concessum fuit intelligere quam pauescenda sit* Lancij Opusc. Tom. 2.

umbra minimi actus, qui sit contra Deum, nescio cur è viuis non excefferim. Tunc dixi: Non miror amplius infernum esse tam horrendum, siquidem conditus est propter peccatum: tamen reperens animo, quod mihi ostensum est, non arbitror eum horrori peccati parem. Imo videtur mihi quod Deus multo minorem ipsi horrorem indiderit: aded mihi terribilis apparet, vel umbra saltem peccati venialis. Et quid in huius comparatione erit peccatum mortale? deinde tot cumulatâ planè mihi persuædeo quod illa, (scilicet venialia) conspiciens anima, quamuis esset immortalis, pra nimio dolore fieret mortalis. Nam sola obscura, (notet hoc Lector, & bene ponderet) sola, inquam, obscura visio hac de re mihi oblata, qua non nisi momentanea fuit, si paulo diutiùs durasset, licet corpus habuissem prorsus ad amantimum interissem. Demum quicquid modis omnibus in medium adduco, respectu eius quod mens mea agnouit, mendacium mihi videtur. Dum hac perfectâ visio me penè exanimasset, omnis in corpore meo sanguis fuit congelatus, tantamq; debilitatem incurri, vt putarem mihi ex hac vitâ migrandum. Sed bonitas Dei me superstitem voluit ad eam enarrandam. Et c. 39. affirmabat: Si homo satis posset gloriam Gloriosissimæ Virginis Mariæ, eamq; & voluntate, & reipsâ, & dispositione diuinâ possideret, sicut ipsamet Domina nostra possidet, deinde audiret: Oportet te cum istâ gloriâ, scintillam imperfectionis ab omnipotentis Dei voluntate discrepantis in te cernere; certa sum (modo dulcem hanc veritatem perspiceret) responsurum: Nolo illam gloriam hac conditione, quin potius relega me in infernum. Et c. 15. dixit: Cognitisimû mihi est, quod quædo amor purus, vel exiguisimam imperfectionem deprehendit, si Deus non auerteret, in puluerem redigeretur, non corpus modo sed & anima, nisi esset immortalis. Et cap. 29. Nisi me Deus seruasset, agnosco me ex visione peccati aque fuisse morituram, atque ex Dei visione: & vtrâq; visio omnem captum, ac virtutem humanam excedit nec est homo, cui non asferret mortem. Et c. 30. Illam Diuinam essentiam tanta munditie ac puritatis perspicio, vt impossibile sit, vel extremam eius partem animo assequi: aded vt homo non nisi tenuissimâ imperfectione laborans, prius se in mille tormenta ipse precipitaret, quam coram eo cum tali imperfectione compareret. Hinc anima intelligens Purgatorium ad expiandas & diluendas imperfectiones constitutum, libens ad diuinam dispositionem se in id demittit, putatq; admodum clementer secum agi: & tamen Purgatorij acerbitas omnem intellectum humanum superat. Atqui anima amore flagrans, plura facit imperfectionem, quam Purgatorij pœnam, licet vsque aded diram, vt quicquid in hac vitâ cognoscere, eloqui, & experiri atque de eâ re credere possumus, si cum ipsamet compareretur, mihi videatur mendacium. Vnde tamen si hac sim coacta proferre; tamen confundor, re tanta longè minus, quam cupiebam, declaratâ.

Hoc fuit iudicium de peccato veniali etiam S. Teresie, quæ in vitâ suâ a se scriptâ sic ait, c. 25. Faxit Deus, vt timeremus id, quod debemus timere, & intelligeremus, maius malum posse aduenire

ab vno peccato veniali quàm à toto simul inferno, cum hac ipsissima sit veritas.

22. Non mirum ergo est, nostrum Fratrem Coadiutorem Alphonsum Rodriquez, vt in vitâ eius manu scriptâ legitur l. i. cap. 3. ita abhorruisse à quouis peccato veniali, vt cum ei sua deslenti peccata Christus Dominus apparuisset cum S. Francisco, & nonnullis alijs Sanctis, & S. Franciscus eum interrogasset, cur fletet? respondisse: *Quomodo non flectam, perspectam habens grauitatem peccatorum meorum: quando quidem vnum veniale peccatum, contra Deum commissum, meretur vt totâ vitâ desleatur. Quo dicto, viso illa disparuit, & in eo noua quadam lux remansit, quæ totâ vitâ durauit cum odio omni peccati: vt cum eius periculum se offerret, cum maximo seruore à Deo peteret, vt potius penam inferni pateretur, quàm in vnam in culpam venialem prolaberetur. Et vt dicitur l. 2. c. 6. Inter monita, quæ sibi prescripserat vnum fuit, vt tale propositum ter in die renouaret per longum tempus, & si fieri posset, per horam integram, prescripserim in materiâ castitatis, ne vnquam vllum veniale peccatum contra illam admitteret. Ideo quauis horâ diei, & noctis inuocabat aliquem è Sanctis 24, quos 24. horis assignauerat inuocandos, vt eorum precibus exoratus Deus, custodiret, seu præsaueret eum à peccatis. Confundamur ergo, si propter exiguas molestias, eas vel subterfugiendo, vel impatienter tolerando, Deum offendimus, quando Sancti maluissent supplicia subire inferni, quàm semel peccare. Agnoscebant enim excellentiam Dei qui offenditur, & turpitudinem cuiusuis etiam venialis offensæ, ideo malebant ardere in inferno, quàm Deum etiam leuiter offendere, ita illum amabant. Nam, vt ait S. Chrysostomus homil. 5. ad pop. Si Christum verè amaremus, vti amare oportet, iudicaremus vtique, amari offensionem gehennâ esse grauiorem. Et S. Iohannes Columbinus, vt scribitur in eius vitâ à Teo Delcaro, dicebat: Si perfectè amaremus Deum, magis doleremus ob eius offensas, quàm ob nostri damnationem, quia magis eum debemus amare, quàm nos: Siquidem, & Deus, vt ait S. Chrysostomus homil. 12. in 1. ep. ad Corinth. Magis nos amat, quàm nos ipsi nos amamus. Ei autem qui plus amauit, plus debetur, inquit S. Gregorius Nazianzen. orat. 2.*

CAPVT TERTIVM.

Omne peccatum habet quandam malitiam & offensam Dei, quodammodo infinitâ.

24. Tertia Consideratio seu Causa ob quam tam mortale quàm veniale peccatum vitandum est, quia omne peccatum habet quandam infinitatem, etiam veniale. vt ait Suarez to. 1. in 3. p. disp. 4. l. 7. §. secunda ratio. Non quidem in intrinseca ratione formali (etsi hoc etiam aliqui graues Theologi asserant infra

citandi) quia hæc, & vt priuatio quædam est bonitatis opposita, & ratione bonitatis finitæ quâ priuat, infinita non est, vt ita dicam, in esse Phylsico; quia à creaturâ, nil intrinsecè infinitum procedere potest, (quam ob causam etiam Christi merita, spectatâ solâ ratione omnium operum eius, quæ finita erant, & finito modo procedebant à Christo operante, non erant infinita intrinsecè, & per se, vt docent Theologi in 3. p. q. 1. sed ratione Personæ infinitæ operantis; etsi finito modo operaretur) tamen peccatum quoduis ratione Dei infiniti, qui quouis peccato offenditur, & contra cuius honorem & reuerentiam est quoduis peccatum, habet quandam moralem infinitatem, & ratione malitiæ Deum offendentis, & ratione offensæ, quæ terminatur ad Deum, & ratione auersionis à Deo in infinito; saltem aliquo ex his modis. Quod ostendo, & autoritate, & ratione.

In primis quatuor Sancti ab Ecclesiâ Canonizati hoc docent. Primus qui id docuit (teste Vasquez to. 1. in 3. p. disp. 2. n. 7. contrarium sentiente,) est S. Anselmus lib. 4. Cur Deus homo, cap. 21. & hinc probat S. Anselmus, non potuisse à purâ creaturâ Deo satisfieri pro peccatis, quia peccata infinitè offenderunt Deum, nulla autem satisfactio puræ creaturæ potest esse infinita, ac proinde æquiualens offensæ satisfaciendæ.

Idem docere S. Bonaventuram eandem ob causam faterur ibidem num. 6. Vasquez, & citat S. Bonaventuram id asserentem in 3. d. 20. q. 3. in 2. ratione, sed contra.

Idem docet S. Thomas non vno in loco. Nâ 3. p. q. 1. art. 2. ad 2. ait Peccatum contra Deum commissum, quandam infinitatem habet, ex infinitate Diuinae Maiestatis: tantum enim offensa est grauior, quanto maior est ille, in quem delinquitur.

Et 1. 2. q. 87. a. 4. in corp. Peccatum, inquit, in quantum est auersio ab incommutabili bono infinito, est infinitum; & idè ex parte auersionis respondet peccato pena damni infinita, est enim amissio infiniti boni, scilicet Dei. Ex parte autem conuersionis inordinata ad commutabile bonum (ex quâ parte peccatum est finitum, quia ipsum bonum commutabile est finitum) respondet ei pena sensus infinita, scilicet ratione durationis æternæ.

Idem ait in 4. d. 15. q. 1. a. 2. ad 1. vt faterur etiam Vasquez tom. 1. in 3. p. disp. 2. c. 2. n. 9. 10.

Et S. P. N. Ignatius togatus à P. Brandano Lusitano, quomodo Scholastici Societatis peccata venialia confiteri deberent, respondit ad septimam interrogationem debere etiam de minimis peccatis hominem purâ conscientia gaudentem confundi in presentia Diuinâ: considerando quòd obiectum contra quod sunt peccata venialia est infinitum, quod illa aggrauat in infinitum. Hæc S. Pater.

Sed his authoritatibus 4. Sanctorum magis me mouit ipsius Dei Patris doctrina, quam reuelauit